

Reactie & meningen

Tuchtoefening, het werkt

Gaan wij als gemeente op een bijbelse manier om met tucht? Tucht wil de bijbelse boodschap over de zonde hooghouden voor de gemeente. Zie je dan een zwart-wittekening, gaat het om relatie – acceptatie – tolerantie? Wat merk je daarvan als gemeente en gemeentelid? Hier volgen verschillende reacties.

Er komt in deze tijd van openheid enorm veel op ons af. Hoe gaan we om met echtscheiding, samenwonen, homo(seksuele) relaties, kerkgang enzovoort? Tot hoever gaat het pastoraat en waar begint de tucht? Betreft het ‘publieke zonden’ of ‘verborgen zonden’? En in hoeverre zijn de gemeenteleden betrokken (Mat. 18)?

Vaak worden gesprekken van kerkenraadsleden met de betreffende gemeenteleden in verborgenheid gehouden. Op zich een goede zaak, maar dat wil niet zeggen dat de gemeente erbuiten staat. Over het algemeen blijft het tuchtgebeuren dus buiten het zicht van de gemeente en kan een gemeentelid daar nauwelijks iets meer over zeggen dan wat hij hoort bij de voorbede om bekering tijdens de zondagse eredienst of bij de viering van het heilig avondmaal.

Aangezien het niet juist is om zaken uit eigen omgeving te noemen, moet ik dus een andere bron vinden om te beoordelen of er tucht is naar de Schrift. Persoonlijke gesprekken met deze en gene, en de media, geven mij de gelegenheid om verschillende meningen te peilen. Persberichten over gehouden referaten en ingezonden stukken daarop maken zichtbaar dat de meningen over bovenstaande zaken nogal verschillen. Ik zie een verschuiving van meningen en ruimtes die er vroeger niet waren. Steeds meer bekruipt mij het onbehaaglijke gevoel dat grenzen worden opgerekt, waarbij de *eigen verantwoordelijkheid* naar de Here steeds meer centraal komt te staan. Allerlei vrome woorden passeren dan de revue.

Ofschoon ik niets van de eigen verantwoordelijkheid af wil doen, moet ik concluderen dat, indien dit het tuchtbeleid is of wordt, juist op dat punt de bijbelse lijn wordt losgelaten. Uiteindelijk is er in de kerk geen zelfbeschikkingsrecht maar theocratie.

Bijkomende vraag is of de samenstelling en schriftkennis van een kerkenraad ook invloed kan hebben op de behandeling van een tuchtzaak, en ik maak me daar wel zorgen over. In gesprekken en sommige persverslagen/ ingezonden brieven hoor ik woorden als: ik ben van mening dat... gedogen en genade voor recht (tucht). Is er een tegenstelling: genade tegen recht (tucht)? Maakt dit geluid misschien duidelijk hoe er over de tucht gedacht en hoe deze gezien wordt? Is de tucht een striemende zweep om de zondaar te slaan en eventueel de kerk uit te werken, of ten diepste een zaak van eeuwig behouden? De kerk heeft de sleutels van het koninkrijk der hemelen ontvangen. Dat is het heilig evangelie en de kerkelijke tucht. Sleutels die openen of sluiten!!! Dit zijn hemelse zaken en dan moet je wel weten waarover je praat en hoe je ermee omgaat.

Tuchtoefening naar zijn evangelie is het genademiddel dat Christus wil gebruiken om verdwaalde schapen weer thuis te halen. Hoezo... eigen verantwoordelijkheid buiten dat evangelie om?

Mijn gedachten gaan uit naar Ezechiël die als wachter wordt geroepen, met de grote verantwoordelijkheid daaraan verbonden. Deze verantwoordelijkheid hebben wij als gemeente nog steeds, maar inzonderheid de kerkenraad die namens de gemeente de uitvoerende is. Een punt voor ons dagelijks gebed!

De Here geve ons veel liefde, maar ook de geloofsdaadkracht naar elkaar toe.

Wat weten wij, als leden van de kerk, ervan of er door de kerkenraden wel tucht wordt geoefend? Pas als er bepaalde afkondigingen zijn gedaan, kunnen wij hier iets over vermoeden, maar daarvoor zijn er al vele gesprekken geweest waar we als gemeenteleden niets van weten. Verder, leert de Schrift ons niet dat wij, als we iemand zien zondigen, hem/haar daarop moeten aanspreken? En dan komt het dus heel persoonlijk naar ons toe: wat doe ik? Wordt er niet geluisterd, dan moet ik een vertrouwd iemand op de hoogte brengen en samen naar de persoon in kwestie gaan. Daarna komt pas het handelen van een kerkenraad. Dus komt de vraag niet specifiek naar de kerk maar naar de kerkleden toe, en ik moet bekennen dat ik hierin tekortkom. Als er tuchtmaatregelen worden afgekondigd, breng ik het vaak niet eens op hen te bezoeken en zo gaat het ook bij onttrekkingen. Bezoeken we die mensen of laten we ze links liggen? Tucht om terug te brengen en te trekken. Er is nog veel om te leren en in de praktijk te brengen, ook naar ouders van de 'getuchigde' toe.

Er is eens uitgelegd dat 'tucht' van het begrip 'trekken' afgeleid is. Dat is een prachtige zaak. Als kerklid op afstand van een tuchtzaak kun je snel het gevoel van 'alleen strafmaatregel' krijgen. Ook: 'het komt zelden goed met de betrokkenen'. En de andere kerkleden weten niet veel te bedenken om mee te helpen 'trekken'. Zeker wordt hun gevraagd te bidden. En dan gaat meespelen dat kerkleden zelf beter moeten leren geloven wat de kracht van het gebed is. En naastenliefde leren. Iemand die onder de tucht is gekomen, kan het als een zeer moeizaam proces ervaren. Hij beseft zijn schuld, gaat steeds zondags naar de kerk om gesterkt te worden. Dan is een avondmaalszondag zwaar om mee te maken, want extra gesterkt worden als zondaar gaat hem voorbij. Voldoet de tucht dan al en kan die beëindigd worden? Of was de situatie een standaardtucht kwestie en was de betrokkene misschien beter gediend met bepaalde begeleiding?